

V Ljubljani, v četrtek, dne 24. aprila 1913.

Naročnina za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2.— 1/2 leta K 4.— celo leto K 8.— za Nemčijo: " 3.— " 6.— " 12.— ost. inozemstvo: " fr. 3.50 " fr. 7.— " fr. 14.—		Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska ulica šte. 10. Naročnina za Ameriko znaša celoletno 3 dolarje.		Oglasnina za 6 krat deljeno petitno vrsto enkrat 20 vin. — Pri več- kratnih objavah primeren popust.
Leto III.	Posamezna številka 20 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.	Naročnina za dijake in vojake 6 kron.	Štev. 17.

Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštne prosto ilustrovan koledar za l. 1914. Za vsak pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna Jurčiča, Gregorčiča ali Aškerca, če plača 40 vin. za ovoj in poštino.

Generalna stavka v Belgiji.

Ljudski govornik navdušuje belgijske delavce za branbo njihovih pravic.

Skader padel!

Črnogorci zasedli mesto!

DR. VELIMIR DEZELIČ:

V službi kalifa.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji. Z dovoljenjem pisateljevim prevel Starogorski.

— Usojeno — pokima hadžib, nato pa takoj nadaljuje. — Ali ni dobro, da odlašamo. Povej, kje je Strezinja? Pojdi z menoj! Pokažeš nam pot.

Nato udari z roko ob roko. Na to znamenje vstopi suženj. Takoj ukaže, naj sporoči poveljniku njegove telesne straže, ki straži danes pred njegovim dvorom, naj odbere nekoliko čvrstih vojakov.

Suženj je odšel in se kmalu vrnil, javljajoč, da je četa pripravljena.

— A sedaj pripravi nosilnico.

— Kakšno?

— Ta deklica pojde z nami. Nosilnica naj bo zakrita tudi z zavesami. Jaz bom sedel zraven nje.

Za trenutek je že bila povorka na potu. Hadžiba in deklico so nosili sužnji v nosilnici. Pred nosilnico in za njo je korakalo nekoliko vojakov z golimi meči.

Kordovski meščani so gledali to čudno povorko, a niso vedeli, da je v nosilnici mogočni hadžib. In če bi vedeli, bi se zelo čudili, zakaj hadžib se je silno redko pokazal na ulicah. In ker so ga zelo redko kedar videli, bi ga večina meščanov niti ne spoznala. Zato se je širilo med narodom o njem vse polno legend.

Ko je prišla povorka do hiše Abubekra, je ukazal Wadha el Ameri, naj obstanejo. Nato je stopil iz nosilnice in pomagal uljudno Fatimi iz nje.

— A sedaj nas vodi, gospodična, zakaj to je dom mrtvega tigra — reče Wadha el Ameri.

— Izvoli mi slediti.

Mlada deklica je prekoračila nekoliko koridorjev, preletela sobe, da so jo spremljevalci komaj dohajali. V osamljeni hiši so doneli koraki vojakov, rožljanje njihovega orožja je odmevalo po pustem prostoru. Deklica je šla mimo svoje sobe in nato krenila na levo proti ječam. Dobro si je zapomnila vse.

— Ali nas pelješ prav — je vprašal Wadha el Ameri, trepetaje vsled razburjenja.

— Ne boj se, svelli hadžib.

— Naposled pridejo do ogromnih, težkih vrat.

— To so vrata ječe — reče Fatima.

— A ne vem, kje so ključi.

— To je sitno — se razjezi hadžib.

— Moramo jih razbiti, a to ne bo šlo tako lahko.

Nato ukaže dvema vojakoma, naj poiščeta kako sekiro ali kaj, da vlomijo vrata.

Vojaka sta odšla, a preteklo je dokaj časa, predno sta našla pripravno orožje.

Wadha je postal že nestrpen. Naposled prideta in prineseta nekaj debel železen bat. Takoj so jeli razbijati vrata, a ključavnica je držala močno.

Wadha el Ameri jih je bodril in kazal, kako naj naredo.

Naposled se je posrečilo razbiti ključavnico in odpreti vrata.

Iz ječe je prodiral strašno vlažen smrdljiv zrak, vonj po mrličih, tako grd, da so vojaki odskočili nazaj.

— Grom in strela, tu bi se moral človek zadušiti — reče neki star vojak ter se približa Fatimi. — Tu ni mesto za te. Ne hodi dalje, ker padeš v nezavest od tega smrada.

— Ne bojim se tega — odvrne deklica. In brez strahu gre dalje v temo.

— Čakaj, da prižgemo baklje — vzkligne za njo Wadha el Ameri.

Ko so prižgali luč, so šli naprej.

— Ali veš za prostor — vpraša Wadha.

— Vem, gospodar.

— Ali pridemo kmalu tja?

— Takoj.

Bili so v sobi z mučilnim orodjem. Ona se ni ozirala na mučila in šla naprej. A naenkrat obstane. Oči se ji izbulijo. Po vsem, kar je vedela, bi se morala ječa, v kateri je bil Strezinja, nahajati tukaj.

Prestrašeno, bledih lic, ki so bila videti uprav pošastna, zašepče hadžibu.

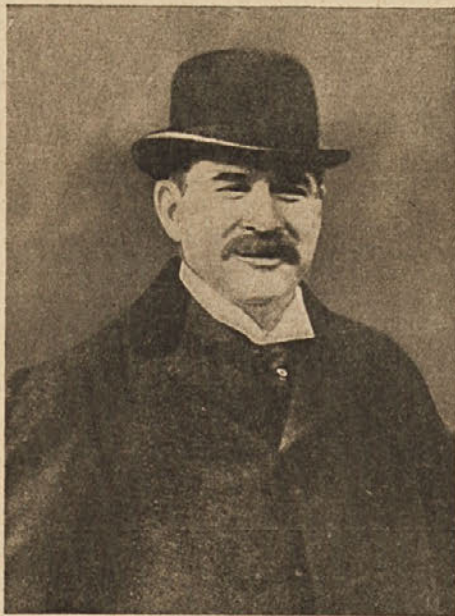
— Gospodar, tu bi moral biti.

— In?

— Ni ga.

— Ubij te strela, kaj govoriš — vzkligne hadžib, srdito gledajoč Fatimo.

— V resnici je bila ječa prazna. Na tleh so ležali okovi. Našel se je tudi raztrgan kos obleke. V pesku so se videli sledovi sveže krvi.

Dedič nedavno umrlega velebilijonarja Morgana: Pierpout Morgan, edini sin pokojnega bogataša.

— Ne more biti dolgo, kar je tukaj živel človek — reče star vojak, kazaje na sledove.

— Skočite, poiščite, tecite. Mošnja dukatov onemu, ki mi najde Strezinjo živega ali mrtvega.

Obrazi vojakov zažare pri tej ponudbi in za trenutek so odmevali vsi hodniki ječe od korakov iskajočih vojakov.

Ni trajalo dolgo, kar se vrnejo tožnih obrazov.

— Nič? — vpraša hadžib.

— Nič! — odgovore vojaki.

— Nič! — zavpije obupno deklica.

Med tem pa jo je hadžib opazoval, ali ga morda ni to dekle speljalo na led in hinavsko prevarila, ter ga spravila v nevarno past. Ali prvi pogled ga je poučil, da to ni mogoče.

Fatima je omahnila na kamen. Bila je blede, kakor smrt. Njene uste so postale modre. Pod očmi so se naredile velike temne črte. Videlo se je, da se sedaj in sedaj onesvesti.

Ne, ona ne more biti izdajalka. Hadžib je videl dobro.

— Primate deklico — zaukaže vojakom — in jo ponesite ven, na sveži zrak. Poškropite jo s hladno vodo, drugače nam umre.

Brzo priskočijo vojaki in odneso Fatimo z nežnostjo, katere bi ne pripisoval človek surovim, priprostim vojakom, ljudem, katere ni odgojila mati, temveč so vzrastli divje v robstvu, odvedeni iz domačije v detinskih letih, ko še niso vedeli prav, kaj je ljubezen, kaj usmiljenje.

Wadha je stopal za njimi mrk in zatopljen v težke, črne misli. Dolgo je stal

ob deklici, katero so položili na mehke preproge.

Ko je Fatima zopet odprla oči, in ko ji je kri nekoliko pordečila zbledela lica, se nagne Wadha el Ameri k nji in jo vpraša s tihim glasom:

— Ali ga zelo ljubiš?

Ona upre svoje velike, mile oči v njega in vzdihne.

— Oh, kako ga ljubim, gospodar!

— Mislil sem si, ubožica — zamrmra skozi zobe Wadha el Ameri in si jame gladiti brado. — Ali kje je ta nesrečen mladeč? Morda se je zgodilo z njim nekaj strašnega. A naj bo, kjer koli, najti ga moram. Ali kako in kje...

In hadžib Wadha el Ameri sede na veliki kamen, ki je stal na dvorišču in jame misliti.

XVIII.

Nekoliko ur poprej, nego je Wadha el Ameri iskal Strezinjo v ječi, sta prišla v temni noči v ječo dva zakrinkana človeka. Videlo se je takoj, da jima je poznan vsak kot v hiši pokojnega Abubekra.

Njuni ključi so odpirali vrata. Nista se ozirala na posameznosti v hiši, temveč sta šla takoj po onem hodniku, ki pelje v ječe. Samo enkrat sta se ustavila. Bilo je to pri nekih kamnitih stopnicah v najzadnjem delu hiše, že blizu stopnic, ki so vodile v ječo. Eden izmed njiju, večji in močnejši, jame trkati po steni in ko je začutil, kjer je otlina je pritisnil na neki prostor. Za trenutek so zaškripala tajna vrata in prikazal se je tajni hodnik.

— Dobro je — reče zadovoljno k manjšemu.

— Pokojni Abubekr, umirajoč, naju je prav dobro poučil o vsem. To je pot, ki naju dovede do njegovega zaklada. A treba je še, da izvršiva drugi del njegove želje.

— Da greva po jetnika?

— Da.

— A on ne bo hotel iti z nama.

— Ne boj se. Šel bo z nama, kakor jagnje v klavnico. Opravim to že na tak zvit način, kakor umem to samo jaz.

— Prav praviš, Galib, v zvijači ti ni nikdo kos. Prevaril bi celo modrega Salamona.

Galib, nekdanji stražnik stolpa Abubekrovega brata se zadovoljno nasmehe in pljune na tla, a ne odvrne ničesar.

— Mislim — reče drug, laskajoč se — če bi bil ti na mestu Abubekra in njegovega brata, bi uspela zarota bolje. Ali najina bedna gospodarja sta bila preveč hrabra in premalo zvita.

— Molči o tem, česar ne razumeš — tleskne Galib z jezikom.

— Vem, o dobro vem. O, ako bi ne bilo tebe, zgubil bi že davno svojo dušo na kakem strašnem mučilnem stroju. Samo tvoji zvijačnosti se imam zahvaliti, da sva o pravem času pobegnili in to še celo ne praznih rok.

— Praznih rok! Tega naj naju čuva Alah. Morala bi poginiti od gladi ali pa se sama predati Wadhu el Ameriju, če ne, bi naju gotovo oddali oni, ki vedo za našino skrivališče, a molče samo zato, ker vedo, da jim bogato poplačava ta molk. Sicer sem se pa zadnje čase že jel bati, da nama zmanjka denarja, ker smo preveč potrošili.

— A ta tajni vhod priča, da je bil tvoj strah povsem neosnovan. Ako je vse to resnica, kar ti je povedal pokojni Abubekr pred smrtjo in ni imel nobenega razloga, da bi tajil, se nahaja v tem tajnem hodniku neprecenljivo premoženje, katerega ne bova mogla vsega vzeti naenkrat.

— In povrh še oni Hrvat!

(Dalje prihodnjič.)

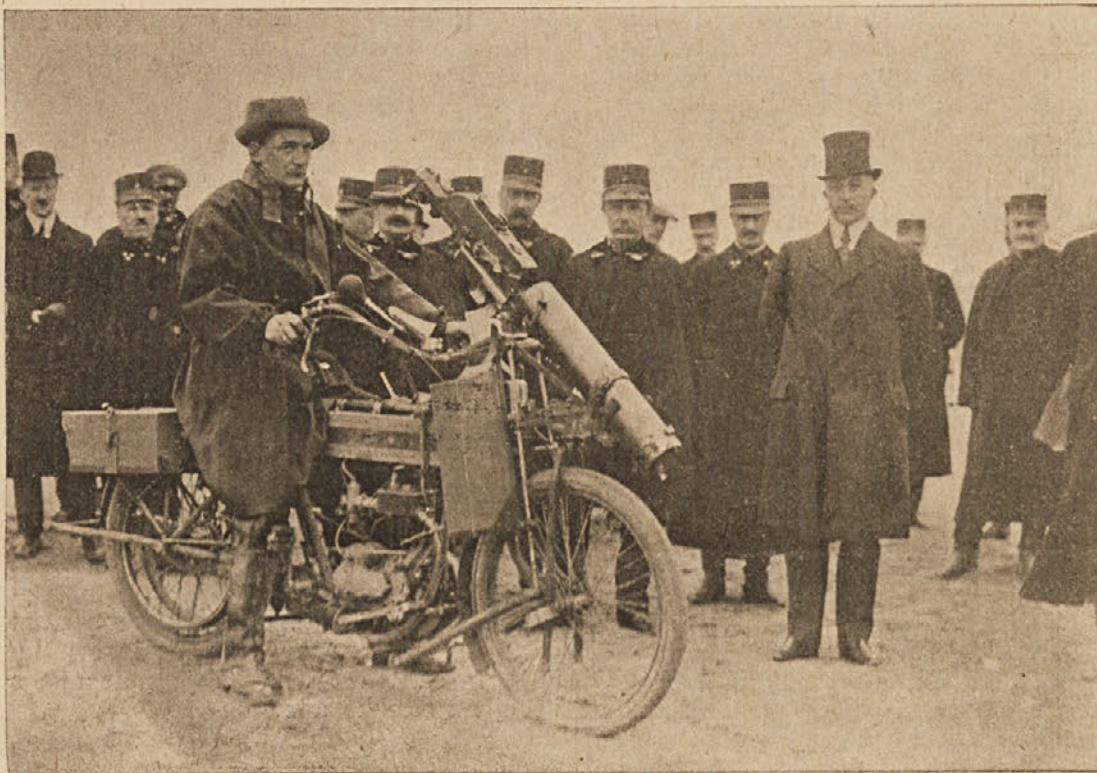
P. n. naročniki, ki so dobili danes priloženo položnico prosimo, da čimprej obnovite naročnino, da se jim ne ustavi list. Pri tem prosimo, da se ravnajo po navodilu, ki ga priobčujemo v listnici upravnništva.

Politični pregled.

Prav malo veselega beleži kronika zadnjih dni. V Avstriji prelaga finančni minister križ, ki so mu ga naprtili vojni špekulantje; dobil je dovoljenje, da sme najeti 130 mil. kron posojila, ki se najame v Nemčiji po 4½ odst. in se izplača v 65. letih. Med tem se pripravlja vlada, da sname avstrijski konstituciji krinko in pokaže absolutistično pest: ozdraviti hoče češko-nemški spor z nasilnimi sredstvi, ki pa gotovo ne bodo služila namenu, da pridejo Čehi do svojih pravic. Istotako se je razbila sprava med Poljaki in Rusini v Galiciji; kakor kaže, se razcveta po vsej Avstriji žlahtna zel razdora v pravi albanški bohoti. Balkanu torej nimamo zavdati drugega kakor slavne zmage nad sovražniki; pravijo, da jih mislijo zdaj nadaljevati drug nad drugim. Če pa pride do vojne med obema slovanskima državama na Balkanu, bodo nosili vso Kajnovno krivdo samo Bolgari, ker nastopajo tako, da morajo razburiti tudi najmirnejšega Srba. Njih zahvala za to, da so izvojevali popolno zmago edino vsled požrtvovalne srbske pomoči, je kratka odklonitev vsakateri kompenzacije; Bolgari hočejo vso Makedonijo — po pogodbi, sklenjeni ob času, ko ni še nihče slutil, da bodo stale bolgarske zmage toliko srbskih gmotnih žrtev in srbskih sinov... Številne bolgarske čete se pomikajo proti ozemlju, ki so ga zavojevali Srbi s krvjo svojih junakov; slišijo se celo glasovi, da se Bolgari sploh ne čutijo Jugoslovanov, marveč povdarjajo svoje tatarsko pokolenje (?). Ali so Bolgari pozabili, da so veljale simpatije in žrtve vsega ostalega Slovanstva edino v nadi, da se izkažejo brate svojih bratov? To bi bilo pač koristnejše kakor vdajati se podpihovanju onih, ki jim delajo zdaj korajžo in sejejo razdor, ker jim je bil ogenj prevroč, da bi bili šli sami po svoje kovanje. Enak spor kakor med Bolgarijo in Srbijo zaradi Makedonije, se napoveduje med Bolgari in Grki zaradi Soluna. Ako ostane sofijska vlada trdovratna, potem bo morala poizkusiti bojno srečo proti dvema nasprotnikom, ki ju nikakor ne sme podcenjevati. Upajmo pa, da obdrže krmilo trezni močje in da se končajo ti mejni spori s pametnim popustom Bolgarov, kakor se je zgodilo v silistrijskem vprašanju: Rumunija dobi Silistrio in deset kilometrov obrežja; zaveže pa se, da ostane v slučaju vojne med Bolgarsko in kako drugo državo za dobo 30 let nevtralna. Skadrsko vprašanje se bliža tisti rešitvi, ki smo se je bali: Srbija umika svoje čete izpred Skadra, da ji ne bo treba braniti Sadžaka pred Avstrijo, kralj Nikita pa spoznava, da je sam kriv, ker je prepozno sprejel srbsko pomoč, in premišlja, kako bi potolažil svoje razočarane junake. Toda namesto Skadra dobi Črna gora več ozemlja, rodovitna tla med Skadrskim jezerom in desnim bregom Bojane, in 30 mil. posojila, ki ji bo pomagalo preboleti finančne posledice njene junške, dasi malo dobičkanosne vojne s Turčijo. Upajmo, da ji podari Skader druga, junakom pravičnejša ura! — Poslanec Liebknecht je odkril v nemški zbornici velikanske lumparije, s katerimi so baje kompromitirani posamezni gospodje v vojni upravi, kanonska tvrdka Krupp v Essenu in še marsikdo drugi; ko se stvar razjasni,

prinesemo obširnejša poročila. — Belgija ima zopet svojo generalno stavko, s katero hoče delavstvo izvojevati pravično volilno reformo v zmislu splošne in enake volilne pravice. Že pred enajstimi leti se je bil v Belgiji ta boj, a tistikrat brez

politična spomlad ravno tako izpremenljiva, kakor vreme v letošnjem aprilu; in če nam prinese prihodnji teden — upajmo! — tolikanj zaželeni konec balkanske vojne, smo lahko brez skrbi, da bo kljub temu še vedno dovolj novega po časopisih!

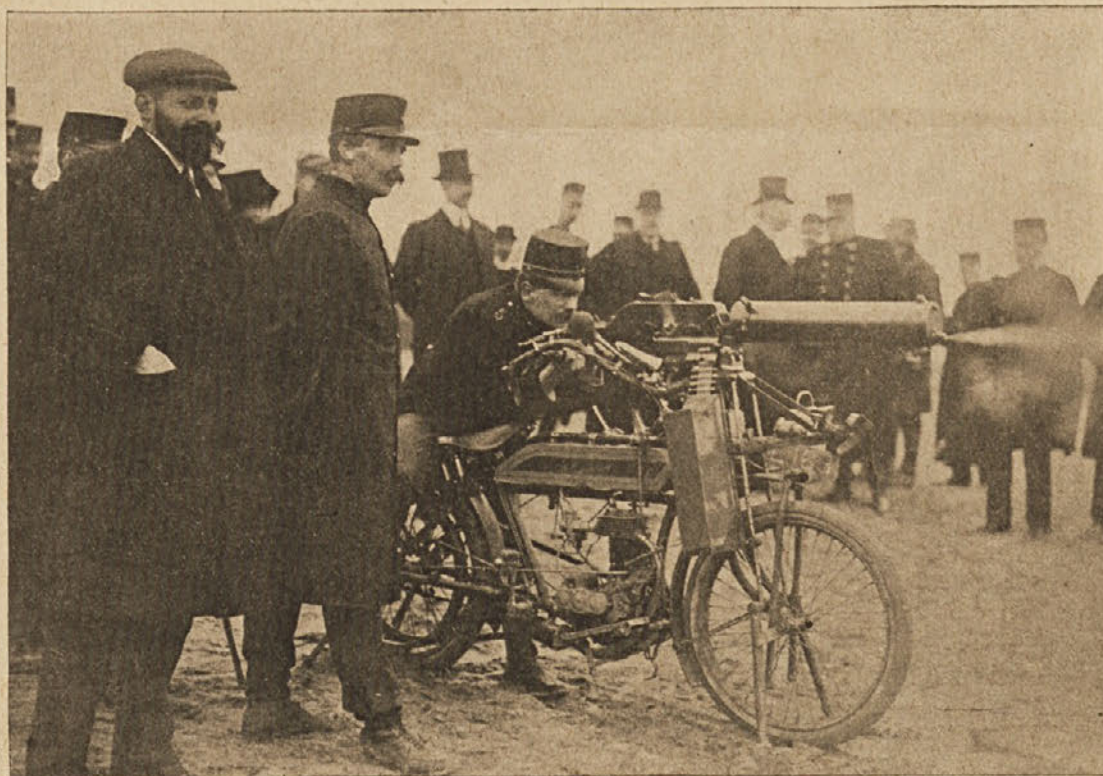
Zanimiva novost v holandski armadi: Poizkusi s krogletom, montiranim na motorno kolo; kroglet med vožnjo.

uspeha; upajmo, da bo topot drugače. Saj priznava upravičenost belgijske stavke ves kulturni svet; slavni pisatelj Maeterlinck sporoča stavgajočim navdušeno svoje simpatije, in — čudež vseh čudežev! — celo nekateri podjetniki podpirajo ta delavski boj s tem, da plačujejo delavcem kljub stavki mezdo. — Nemirna Španjolska je doživela zopet svoj atentat: anarhist Albetre je streljal v ulici Alkala na kralja Alfonza, ki je menda le zato ušel krogli, ker je silno suh gospod: žvižgale so mu tik mimo ušes. Napadalca so prijeli, čeprav se je ljuto branil z bodalom; njegov samokres si bo spravil kralj Alfonz v svoj „muzej nesreče“, kjer shranjuje vse reči, ki so spravile katerikoli njegovo življenje v nevarnost. — Kakor se vidi, je letošnja

Naše slike.

Dedič Morganovih milijonov. Sloveči milijardar Morgan, ki smo zadnjič objavili njegovo sliko, je zdaj vendarle umrl za lupusom, ki mu je razjedal obraz; njegove ogromne umetniške zbirke podeduje vlada Združenih držav, ki jih razstavi v posebnem muzeju, univerzalni dedič njegovega ogromnega premoženja pa je njegov sin — edinec Pierpont Morgan. Ta zavidanja vredni mož bo poslej eden izmed tistih bogov v paradižu ameriškega mamona, ki jih vse bogastvo ne more odkupiti večne skrbi in kletve stradalajočih siromakov...

Zanimiva novost v holandski armadi. V modernih armadah gredo vse težnje za

Zanimiva novost v holandski armadi: Poizkusno streljanje s krogletom, montiranim na motorno kolo.

naglo premičnostjo velikih morilnih strojev; zadnjih par let smo se „obogatili“ z avtomobilnimi kanoni, zdaj pa grozi konkurenca bencinovega motorja celo mulam in konjem, ki prenašajo kroglete. Znan holandski motociklist je izumil ogrodje motornega kolesa, na katerem se da pričvrstiti običajen kroglet; s to pripravo bodo „škropilke smrti“ menjavale v bodočih vojnah svoje postojanke s strašno hitrostjo. Prvi poizkusi so nadkrili vsa pričakovanja.

K boleznii papeža Pija X. Zadnjič smo poročali, da je življenje sv. Očeta v nevarnosti; vesti iz bolniške postelje v Vatikanu se glase, žal da, vedno resneje, tako da računajo čisto resno z bližnjo volitvijo novega papeža. Volilni boj obeta biti dokaj živahen, in boje se spora med visokimi cerkvenimi dostojanstveniki. Danes prinašamo sliko sorodnikov Nj. Svetosti, ki so jih poklicali v Rim.

Iz nove Francije. Ker smo morali pred nekaj tedni zaradi preobilice sodnevega gradiva prekiniti to zanimivo vrsto slik, jo zaključujemo šele danes; upamo, da napravimo čitateljem tem več veselja s temi primerljivi pokrajinske lepote, ki je ne pogreša niti peščena Sahara v francoskih afriških kolonijah.

Obletnica „Titanicove“ katastrofe. Dne 15. t. m. ob 2. uri 20 minut zjutraj je minilo leto dni, odkar se je potopil v Atlantskem oceanu na poti z Angleškega v New York orjaški parnik „Titanic“, takrat največja ladja na svetu; meril je 267 m

dolžine in 28 m širine ter držal 45.000 tonalet; moč njegovih strojev je znašala 46.000 konjskih sil. Potopljeni parnik je bil last družbe „White Star“ v New Yorku; stroški njegove zgradnje so presegali 56 mil. kron. Nesreča se je zgodila, ker je zadel parnik po neprevidnosti v ledeno goro, kakršnih plava ob tem času vse polno po severnih morjih; nastala je strašna panika, ta tudi rešitev je bila vsled premajhnega števila čolnov tako otežkočena, da se je potopilo 1682 pasažirjev, rešenih pa je bilo samo 868. Tej strašni nesreči je sledila senzačna preiskava, ki je odkrila mnogo nereda in umazanosti v družbi „White Star“; rodila pa je dobro posledico, da se zdaj vse bolj pazi na varnost popotnikov in da so slične nesreče za dolgo onemogočene. Par mesecev po katastrofi „Titanica“ so Nemci spustili v morje parnik „Imperator“, ki presega „Titanica“ po velikosti. Žrtvam „Titanica“ so postavili v New Yorku spomenik, ki so ga slovesno odkrili na dan obletnice strašne nesreče; oškodovanci in sorodniki utopljenih pa dobe od družbe „White Star“ okrog 300 mil. odškodnine. To je ogromna vsota, pa vendar brezpomembna, če jo primerjemo z neštetimi solzami, ki jih je povzročil pogin orjaške ladje in smrt onih, ki jih je potegnila s seboj na morsko dno.

Gospoda Tretnika vožnja po železnici.

Spisal Pav. Flerè.

Gospod Tretnik je doma v kraju naše mile slovenske domovine, ki ni oblagodarjena s prometnimi naredbami, pa vzlic temu pošilja in razpečava v svet na leto precej sodov vinske kapljice in vrsto voz rejenih prašičev, živih in zaklanih. Tudi gospod Tretnik se peča s to mokro in mastno kupčijo in trgovino, pa spravi v žep na leto marsikateri suhi stotak. No, zato ni ošaben in prevzet, pa tudi ne vsiljiv; doma odrine rad za liter, tudi za štefan žejnim grlom in tudi v bližnjem trgu rad pove, da „pri nas nismo kar tako“, drugače pa ne sili v gospodo in tudi ne v svet.

Tudi v svet ne!

Železnici se izogne še posebno rad, če le more; to mu je ostalo iz tistih časov, ko...

Ko je bil gospod Tretnik še mladih kosti in let, se je napotil enkrat dol proti Jadranskemu morju, da pogleda to „lužo“. Hlapec ga je potegnil do najbližje, to je: le štiri ure oddaljene postaje, tam pa so mu v vlak, ki je prisopihal in pridirjal, odprli vrata, ga potisnili v nizek voz. — Pa saj veste, kako se vozi z železnico.

Prijetna družba je že sedela skupaj. Štirje gospodje so kadili s takim veseljem in navdušenjem, da je dobil korajžo še gospod Tretnik, nabasal si lepo okovano „jagrarco“ in vlekel ter pihal za stavo z onimi štirimi.

K obletnici strašne katastrofe „Titanicove“: Panika pasažirjev na potapljačem se parniku-orjaku.

Menili so se o neprilikah, ki se lahko zgodijo, če človek spotoma izstopi, misleč potovati še dalje, pa se zamudi z znanecem ter obsedi na postaji. In eden gospodov je pravil kar celo zgodbo, ki se je dogodila tu in tu, kako je moral potem plačevati brzojavke, dajati napitnine itd., da ni prišel ob vso svojo prtljago.

Dolga je bila zgodba, genljiva in smešna je bila, gospodje so pokimavali, delali opazke, dajali nasvete, kako bi moral ravnati dotičnik; smejali so se in ga obenem pomilovali.

Gospod Tretnik je vlekel zgodbo na uho, pihal dim in mislil svoje misli.

„Glavno je pač, da si človek zapomni vozovo številko,“ je dejal eden izmed popotnikov.

„Kako pravite, gospod, katero številko?“ je vprašal nepoznavalec železnice in njenih kapric, gospod Tretnik.

„To-le, glejte, gospod,“ mu je razložil oni in pokazal na črno tablico, kjer je sivo in motno zrlo na popotnike število [1780].

Gospod Tretnik si je z zanimanjem ogledal tablico in številke ter vzdihnil:

„Ko bi ne bila tako visoka!“

„Najboljše je, gospod,“ ga je ljubeznivo poučil prijazni sopotnik, „če si zapomnite kakšen dogodek, ki je v zvezi s številko. Tako na pr. tole številko! L. 1780. je umrla, kakor znano, cesarica Marija Terezija.“

„Dobra je ta, hvala,“ se je zahvalil prijazno gospod Tretnik, nabasal si spet „jagrarco“ in vlekel v zadovoljnim prepričanju, da njemu ne more napraviti železnica nobene neprilike, ko ve, da pomeni številka vlaka smrtno leto cesarice Marije Terezije.

Veselo je žvižgal hlapec ob Savi po njenih ozkih soteskah, veselo po odprtem širokem Savskem polju, kjer se je postavila za kanton Šmarna gora ter se na daleč menila s svojim sosedom, kantonom Krimom na koncu Ljubljanskega barja. Žvižgal je in prižvižgal v Ljubljano.

Tu pa se je spomnil gospod Tretnik, ko je videl črne natakare in natakarčke, bele mize in rumeno pivo, da je že dolgo, kar je bil zavžil zadnji topli grizljaj, popita zadnja kupica piva, četudi so romale z njim na pot klobase, četudi se mu je pridružil „slatinščak“.

V Ljubljani pa stoji vlak 30 minut ali pol ure! Pomisli, človek božji, časa dovolj, da se naje in napije vsak pošten kristjan.

In kot tak si je hotel privoščiti te dobrote tudi gospod Tretnik. Zmenil se je z gospodi, da ga pokličejo skozi okno, zapomnil si je tudi letnico smrti cesarice Marije Terezije in se napotil mirne duše v kolodvorsko restavracijo udeleževati se kuhinjskih in kletarskih prijetnosti.

Ampak na ljubljanskem kolodvoru, kjer švigajo vlaki semtertja, da si človek komaj enega zapomni in že zbeži drugi, pa kjer so tako male in tako dobre porcije v restavraciji, da se človek ne more ločiti od njih, bi si jaz ne upal sesti brez skrbi za mizo in jesti v zavesti, da čaka vlak na me. Jaz se ne bi upal, in gospod Tretnik tudi ne več, zakaj...

Zakaj vlak se je odpeljal, ko se je gospod Tretnik najedel in napil, plačal in smehljaje vstal z zadovoljstvom s tega človeka, da poišče obraze prijaznih gospodov, ki mu varujejo prostor in njegovo prtljago.

Ni bilo več ne vlaka, ne obrazov prijaznih gospodov, ne prtljage... Žvižgalo je vse proti jugu, proti Jadranskemu morju, smotru potovanja gospoda Tretnika.

Ta pa je obstal.

„Kje pa je vlak na Trst?“ je vprašal postreščka, ki je stal v svesti si svojega brezdelja na peronu.

„Gre proti Trstu,“ je bil prijazen odgovor.

„Kaj — kaj se je že odpeljal?“

„Odpeljal.“

Gospod Tretnik je prebledel.

„Vi, slišite, kdaj pa je umrla cesarica Marija Terezija?“

„Ne vem.“

Ne ve! Gospod Tretnik je skočil k drugemu:

Strahote obleganja v Skadru: Sestrado prebivalstvo čaka razdelitve kruha.

„Kdaj je umrla cesarica Marija Terezija?“ Tudi ta ni vedel.

Skočil je k tretjemu. Skakal od enega do drugega in ponavljal zaman svoje zgodovinsko vprašanje. Gospod Tretnik je bil namreč pozabil številko, zapomnil si je le zgodovinsko dejstvo, ki je bilo v zvezi z njo.

Kmalu so se nabrali okoli njega železniški uslužbeni, postreščki in ljudje, ki so bili na peronu. Vsi so bili prepričani, da se je zmešalo gospodu Tretniku, in eden je bil tako prijazen, da je stopil po policijskega stražnika, ki je opravljal službo na kolodvoru ter si preganjal dolgčas z ogledovanjem tujcev in domačinov. Pristopil je in razvil se je med njim in gospodom Tretnikom tale zanimiv razgovor:

„Gospod, kaj bi radi?“

„Za boga svetega vas prosim, povejte mi, kdaj je umrla cesarica Marija Terezija?“

„Tega ne vem. Pa kaj bi radi?“

„Tudi vi ne veste?“

„Ne vem.“

„Pa kako je to, da ne veste?“

„Veste vi?“

„Tudi ne vem. Pa sem vedel; pozabil sem.“

„Gospod, bi izvolili z menoj?“

„Ne utegnem. Izvedeti moram, kdaj je umrla...“

„Gospod, zakaj pa morate to izvedeti?“

To je bilo rešilno vprašanje za gospoda Tretnika. Izpovedal se je in povedal vse, da je šel jest, da mu je vlak odpeljal prtljago, da pa je ta v vozu s številko letnice smrti velike cesarice...

In tako se je rešila velika zadeva. S policijskim stražnikom sta šla k službujočemu uradniku, ki je poznal letnico 1780, pa so brzojavili po prtljago. Gospodu Tretniku ni bilo za to, da bi se vozil za njo, da bi se peljal v Trst k Jadranskemu morju, gledat to „lužo“. Izgubil je veselje...

Z vlakom ob pol treh popoldne se je pripeljalo vse njegovo nazaj, pobasal je vse

Bolezen papeža Pija X.: Bližnji sorodniki Nj. Svetosti (z leve na desno): Amalija Parolinova, njegova nečakinja, Antonio Parolin, njen mož, Giovanni Parolin, svak Pija X., Italo Boaro in žena Angela Parolina.

Iz nove Francije: Karakteristično arabsko mesto Nefta v Tuniziji.

gospod Tretnik, zbasal v voz to in sebe ter se odpeljal domov...

S strahom se je ozrl na sivo-motne številke na črni tablici; bila je 2798. „Tedad se pa še ni moglo nič zgoditi,“ je vzdihnil v zavesti, da ne bi našel več železniškega uradnika, ki bi vedel za zgodovinski dogodek te prihodnje letnice, in prav zadovoljen je bil, ko je izstopil na najbližji, le štiri ure od njegovega doma oddaljeni postaji.

Od tistih časov se izogne gospod Tretnik potem v svet, železnici pa še posebno rad, če le more. Če pa ne more, pa vsaj jest ne hodi v kolodvorske restavracije, ker te imajo predobre in premajhne porecije, ali pa svoje muhe, čeprav so vozovi zaznamovani s številkami.

MARKO STOJAN:

Za svobodo in ljubezen.

Roman z Balkana.

Vse pravice pridržane.

11. nadaljevanje.

Estournelle, ki ga je silno zabavala povest o vzrokih njihovega bega pred turško policijo, je predstavil naše znance kapitanu in mu povedal vso historijo z obilnim humorjem in tako slikovitimi izrazi, da se je stari Johnson, ki je bil pozabil svojo strogost in osorno na krovu, parkrat tolkel po kolenih.

„Well, gospodje,“ je dejal nazadnje, „vidim, da ste pošteni dečki. Izročili mi

boste — zaradi reda — svoje papirje; jutri vidimo, kaj se da storiti za vas. Pri-vežite si dušo s tem gorkim grogom — drugega krepčila vam v tej pozni, ali bolje — zgodnji uri nimam več ponuditi. Moji prijatelji, ki so vam pomagali iz stiske, vam pokažejo, kje si počijete. Poročnik Wheeler pa bo moral prevzeti skrb, da se uredi zadeva. Eno vam lahko obljubim: dokler ste tu, ste brez skrbi. Angleška ladija — to so angleška tla — goddam, nedotakljiva na vse večne čase! Lahko noč, gospodje!

S temi besedami jih je odslovil.

Kazakov, Estournelle in Wheeler so jih spremili v kajuto poleg svoje lastne; v kratkem pomenku, preden so se razšli k počitku, se je izkazalo, da je Nikolaj Kazakov ruski žurnalist, dopisnik velikega moskovskega lista, Roland Estournelle — inženir, ki se vrača pravkar s Kavkaza, kjer je bil po nalogu neke velike francoske rudarske družbe, poročnik Wheeler pa častnik angleške mornarice, ki si je vzel dopust, ker mora popotovati po Turčiji zaradi neke važne zasebne reči...

„Veš kaj, Dušan?“ je menil Ivan, ko so bili sami.

„Kaj, brate?“

„Ti trije so čudni kumi; ladija „Victory“ ni hotel — in vendar stanujejo na njej. Rad bi samo vedel, kakšna je tista njihova zadeva?“

„Težko, če ni podobna naši!“

Ivan je zamišljeno zmajal z glavo in zatislil oči.

X.

Trojni sporazum.

Ko so se naši prijatelji zbudili, je bilo solnce že visoko nad Zlatim rogom. Dušan je izpregledal prvi in zbudil ostale. V nemajhno presenečenje so našli pri vratih svojo zmočeno obleko posušeno in zlikano; komaj so bili dobro napravljeni, sta prišla tudi Estournelle in Kazakov, ki jima je sledil kapitan Johnson.

„Wheeler je šel na angleško poslanništvo,“ je odgovoril vrli poveljnik ladije, ko so ga prašali, kje je poročnik. „Beseda angleškega poslanika je precej uvaževana v Carigradu, in stavim — preden mine današnji dan, boste varni pred turško policijo kakor sam sultan na svojem prestolu. Pojdimo zdaj zajutrkovat; vaši rešitelji se silno zanimajo za vašo usodo, in če jih hočete nagraditi za sinočnjo pomoč, lahko storite to, ako nam poveste o sebi kaj natančnejšega.“

„Ali ne moremo odriniti takoj?“ je prašal Ivan tesnobno.

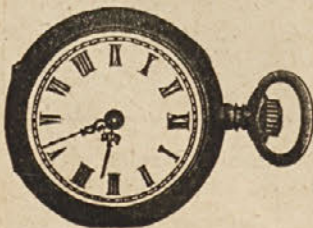
„Lahko,“ je rekel Johnson kratko, ko mu je Dušan raztolmačil vprašanje. „Toda boljše je, ako počakate; dokler ni Wheelerjeva naloga opravljena, se lahko zgodi, da vas kdo zadrži — dalje, nego bi vam bilo dobrodošlo.“

Temu razlogu so se morali nehote ukloniti.

„Stvar je ta,“ je izpregovoril Estournelle, ko so sedeli pri kapitanovi mizi. „Mi trije smo v Carigradu — kako bi rekel — na avanturi. In tudi vaša družba diši po avanturi — na sto korakov! Zdi se, da leži vaše delo še nedovršeno pred vami — kakor naše pred nami! Nam

Iz nove Francije: Napajanje velblodov v oazi.

Priporočamo
domačo tvrdko

H. Suttner, ki je največja,
domača tvrdka

te vrste na slovanskem jugu. Kdor potrebuje uro, verižico, uhane, prstan itd., naj piše po cenik. Velik bogato ilustrovan cenik dobi vsakdo zastoj in poštne prosto. Pišite po dopisnici: H. Suttner v Ljubljani 5, Mestni trg šteč. 25.

Nizke cene!

Postrežba solidna in točna.

manjka zanesljivih prijateljev — vam najbrže takšnih, ki imajo vplivne zveze. Če so vaši nameni pošteni — in o tem ne dvomim — bi bilo dobro za vas in za nas, da se spoznamo bliže; lahko bi izkazovali drug drugemu dragoceno pomoč.“

Dušan je segel Francozu z navdušenjem v ponudeno roko.

„Z veseljem, ako vam je drago!“ je vzkliknil. „V imenu svojih tovarišev je sprejeto vaše zavezništvo že naprej. In ker tudi mi ne dvomimo, da smo pridobili v vas dobre zaveznike... ali vsaj zaupnike... vam hočem povedati našo zgodbo in namen našega podjetja...“

„Postojte, batjuška!“ se je vmešal Kazakov s svojim simpatičnim glasom. „Ker smo mi tisti, ki vprašujemo, zahteva vljudnost pravzaprav, da najprej mi razodenemo, kar treba razodeti...“

„Ako mislite, da ni nevšečno vašemu odsotnemu prijatelju...“

„Nikakor ne,“ je odgovoril Roland Estourelle. „Govorili smo o tem vsi trije, preden se je odpravil... Da torej pričnem: gospoda Kazakov, Wheeler in jaz smo trojni sporazum.“

„Trojni sporazum? ... je zategnil Dušan. „Odkod to visokodoneče politično ime? Pa ne, da bi nas bil slučaj zanesel med kake... mornariške ministre v inkognitu?“

„Mi smo trojni sporazum: la triple entente. Tudi politika je v stvari, a bolj intimne sorte; za mornariške ministre pa smo še nekoliko premladi. Predstavljamo tri prijateljskih narodnosti: Kazakov — ruske, Wheeler angleške in jaz francoske; združile so nas vezi znanja osebnih interesov in človekoljubja, pa tudi ljubezen do aventure; in naš namen je, poiskati evropsko princeso, ki je izginila nekam v srce Turčije...“

„Enak je našemu!“ je vzkliknil Ivan, ki so se mu zazdeli novi znanci mahoma še ljubeznivejši kakor prej. „Samo, da mi ne iščemo princeze, marveč preprosto slovensko deklico.“

„Tudi naša zaklela dama ni princesa, marveč zgolj lady iz starodavne angleške aristokratske rodbine; ime zamolčim iz razlogov obzirnosti; bilo bi pa tudi brez

samo da tudi nekoliko prenežnega zdravja in — kako naj se izrazim? — preveč rahlih, občutljivih živcev... Živela je do lani pri starem sorodniku, ki opravljavažno diplomatsko mesto v prestolnici

in da se je sam obrnil v čisto drugo stran, ko je lady Helena — izginila. Kaj je našla na njem tako očarujočega. tudi ne vem; ljudje so zatrjevali, in fotografija, ki jo imam, priča, da je mož povsem navadno

Iz nove Francije: Karavana v peščenem morju.

neke evropske monarhije; ko pa je stari stric umrl, je ostala kot polnoletna in samostojna oseba začasno na Dunaju, kjer je imela mnogo znanja med visokim avstrijskim plemstvom. Marsikateri nemški in madjarski grof je izgubil srce pred nogami čarobne Helene, toda ona ni uslišala nobenega. — Ako oddam svojo roko za življenje, je zatrjevala vedno se poročim na Angleškem; Nemcev se ne bi mogla privaditi za vedno, Avstrijcev pa še posebno ne... No, usoda je včasih hudomušna; v hiši nekega dunajskega grofa, ki se ukvarja rad z balkansko politiko in goji zaradi tega stike z osebami, ki jih napuhnjena avstrijska aristokracija dru-

bitje — kajpak, s črnimi očmi in črnimi brčicami. Ženske so nepreračunljive v hrepenenjih svojega srca... Bog ve, kako bridko se zdaj že kesa lady Helena — in kje se kesa!... Meseca maja je izginila z Dunaja; odtlej ni o njej duha ne sluha. Dozdevne sledi so nas vodile v skoraj vsa največja evropska mesta; kolikorkrat pa smo menili, da ju imamo, so se razprhnili vsi znaki v nič. Naša poizvedovanja so se obrnila zatorej v drugo smer: namesto Helene smo začeli iskati rodbino njenega zapeljivca. Dognano je zdaj toliko, da je brat njegov, Ali Kemal, častnik v albanski gardi njegovega Veličanstva Abdula Hamida... Zanimati vas utegne še to, zakaj smo se ravno mi posvetili nalogi, poiskati nesrečnico. Vedite torej, da je naš prijatelj Wheeler njen znanec iz rane mladosti in... kako naj rečem? — da mu po značaju njegovega zanimanja zanjo ne more biti vseeno, ali ji meri usoda srečo ali gorje. Jaz pa sem Wheelerjev prijatelj, in Kazakov je moj prijatelj — to so vzroki, ki so ustvarili naš trojni sporazum.“

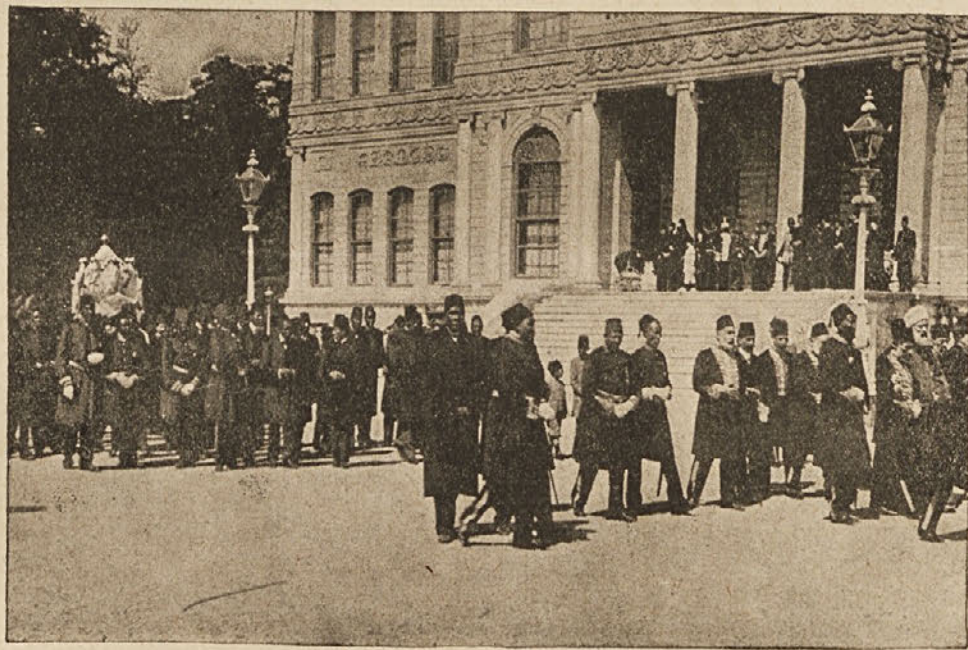
„Kako podobna je vaša zgodba naši!“ je vzkliknil Dušan in mu povedal v kratkih besedah vso Jeričino tragedijo. „Toda kdo ve, kako različno se bosta končali... Ali mislite, gospodje, da je kaj skupnega v naših potih?“

„Kdo ve? Ako je namenjeno, da se razrešijo naši vozli v Carigradu, nam bo zavezništvo dragoceno na obe strani. Kaj je zdaj vaša prva skrb?, je prašal Kazakov, ki je poslušal ves čas z napeto pozornostjo.

„Najti nekega Birbantinija, dobiti ga — vsaj za četrto ure! — v našo oblast in ga primorati, da nam razreši šifrirano pismo, v katerem se skriva po vsej priliki von Schrattenova sled.“

„Von Schrattenova! Saj sem rekel, da si bomo koristili. Že prej ste imenovali to ime, a nisem Vas hotel prekiniti v pripovedovanju...“

„Ali veste kaj o njem? sta kriknila naša prijatelja kakor z enim glasom v strašni razburjenosti.

Iz življenja v Carigradu: Romarji vračajoči se iz Meke, se klanjajo sultanu, Meka v Arabiji je sveto mesto mohamedancev.

pomena — saj mora sočustvovati omikan človek z vsako nesrečno žensko katerega koli imena in stanu. Pa da začnem pripovedovati to čudno zgodbo. Lady — imenovati jo hočemo Helena — je sirota po enem izmed prvih častnikov angleške pomorske sile; mlada je in krasna, kakor se spodobi za princeso v zamotani aventuri,

gače ne šteje med ljudi, se je seznanila z mladim albanskim pustolovcem. Sami utegneta vedeti, da ima Avstrija v Albaniji svoje sorte interese in da šola mlade Arnavte — svetu v dokaz: ta narod zna več kakor ovne krasti... Kako je prišlo do tistega znanja, še zdaj ni popolnoma očito; dejstvo je le, da ga nihče ni slutil

„Ne preveč; vem pa da je živel še nedavno v Peterburgu prav temno življenje; vem, da me ima od ondot v ne-ljubem spominu; vem končno, da sem ga videl te dni v nekem tukajšnjem zabavišču. Bilo je dokaj pozno, in možakar je sedel v družbi dveh skrajno sumljivih lic.“

Nato je povedal Kazakov našim bralcem že znano dogodbo o Schrattenovem kulturnem govoru, o njegovi listnici in o tem, kako je on s svojo družbo razsrdil lopovsko dvojico; pri tem ni pozabil opisati zunanosti Schrattena samega in njegovega laškega sodruga.

„To je Birbantini in nihče drugi!“ je viknil Dušan. „Ne, gospodje, zdaj verujem trdno, da nam bo vaša pomoč neprecenljivega pomena; samo da bi bila tudi naša vam v korist!“

Štrajk v Belgiji: (zgoraj) Glavni stan vodstva štrajka, kjer dobivajo štrajkujoči kruh in krompir. — (Spodaj) Od policije zastražen pristan Hamburg-Amerika-Linie v Antverpnu.

„Ali ste dosegli že kak uspeh v svojem iskanju?“ je prašal Estournelle.

„Zvedeli smo, da stanuje v nekem zakotnem hotelu Des cinq Nations. Ostale poizvedbe nam je preprečil napad in beg, ki nas je privedel v vašo družbo.“

„Conan Doyle bi bil vesel takih zapletenih intrig,“ se je vmešal kapitan Johnson. „Nič se ne bojte, gospodje; v vaših letih in z vašo energijo mora človek doseči svoj cilj, ako je podedoval le količkaj zdrave pameti. Jaz menim — prva stvar je zdaj, kakšne novice nam prinese naš vrli Wheeler. In stavi bi, kar hočete, da vam prinese že današnji dan uspehov, ako se potrudite drng za drugega. No, Estournelle — kaj bi bilo z majhno stavo?“

„Bog obvaruj!“ je vzkliknil živahni Francoz. „Potem bi moral staviti, da ne bomo imeli sreče!“

Ivan, ki je čakal s strašno tesnobo in neznosnim koprnenjem, kdaj mu podari usoda prvo resnično sled za izgubljeno sestro, se je ozrl ob teh besedah žalostno proti vratom kabine. In kakor da je bila

želja napovednica dogodka: par trenutkov nato je prihitel poročnik Wheeler.

Bil je ves zasopel, vidno razburjen.

„Kaj je novega?“ je vzkliknil Johnson, ozrl se pomenljivo po tovariših in pomežiknil Estournelle: „Ali nisem rekel?“

„Tako!“ je odgovoril Wheeler, loveč sapo. „Tako... vse po vrsti... Da; glede gospodov je ukrenil naš poslanik, da se ustavi zasledovanje; policijski minister je obljubil storiti vse potrebne korake in obvestiti nemudoma svoje podrejene organe. Ob tej uri ste takorekoč varni...“

Naša prijatelja sta skočila pokoncu in stisnila roko mladega Angleža z gorko hvaležnostjo.

„In zdaj — govorimo o naši zadevi. Na angleškem konzulatu me je čakalo pismo brez podpisa, oddano v Carigradu. Pismo, ki pomeni pot do lady Helene!...“

„Ali je mogoče!“ sta vzkliknila Kazakov in Francoz, dočim se je obrnil kapitan resnega obraza proti poročniku, ne da bi izdal le z besedico svojo napeto radovednost. „Evo, čitajta!“

To rekši je vrgel pismo na mizo.

Roland Estournelle je razvil papir in prečital pisanje na glas; bilo je v francoskem jeziku. Glasilo se je približno tako-le:

„Tisti, v čigar rokah sta življenje in varnost jady Helene R***, je izvedel, da jo išče poročnik Wheeler z dvema prijateljema v Carigradu. Naj torej obvesti njene sorodnike ali ukrene drugače, kakorkoli ve in zna, da se pripravi zanj odkupnina 100.000 turških funtov; ako odkupnina ne bi bila plačana, ko mine šest tednov po datumu tega pisma, mora lady Helena umreti. Nepotrebno je poudarjati, da je izključena vsaka možnost rešiti jo drugače kakor po na-

vedeni poti. Kadar bo imel poročnik Wheeler gotov odgovor na to vabilo, naj uvrsti v oglasih carigrajskih časopisov na vidnem mestu besedi: Helena R*** Nato izve, kar ga zanima.“

„Razume se po sebi, da sem naročil ta oglas nemudoma,“ je dodal poročnik, ko je Francoz odložil pismo.

„Ali namerjate pripraviti sredstva?“ je prašal kapitan.

„Ukreniti moramo, da bodo sredstva na razpolago.“

„A potem?“

„Potem bomo videli, ali se ne bi dala ta odkupnina izpremeniti v kako drugo.“

„Ti gospodje so nam obljubili svoje zaveznitvo,“ je izpregovoril Estournelle. „Mislim, da storimo brez pomisleka obenem s svojim trudom za lady Heleno tudi mi zanje, kar je v naši moči.“

Poročnik je segel našim znancem v roke; in kljub angleški mirnosti njegovega obraza so videli oni, kako se je zasvetila v njegovih očeh živa hvaležnost.

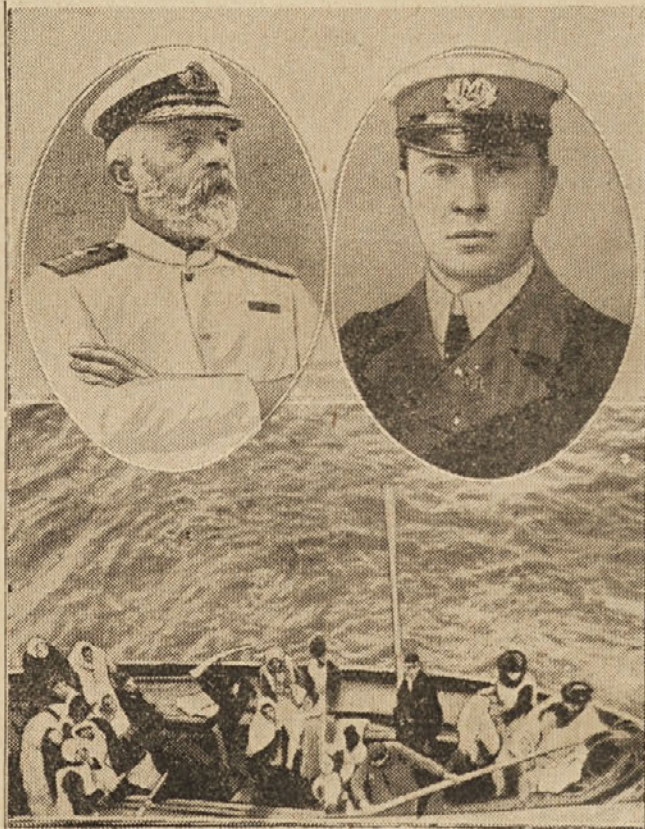
„Potem predlagam nemudoma vojni svet; čas je dragocen in ure so nagle.“

ki se jih nalezemo vsled vlažnosti ali prehlajenja, so hude pridobitne ovire. Priporočamo torej zaraditega svojim čitateljem, da imajo za take slučaje, ki jih ne vidimo že naprej, vedno Fellerjev bolečine hladeči fluid iz rastlinskih esenc z znamko „Elsafluid“ pri rokah. Kakor smo se sami prepričali, hladi bolečine, krepi mišice, poživlja, povzroča zdravo spanje in daje

Razvila se je živahna debata, ki ji ne bomo sledili v podrobnosti. Nasvet se je križal z nasvetom, misel z mislijo, nazadnje pa je obveljala prvotna Dušanova in poročnikova zahteva, da poiščejo najprej Birbantinija. Sklenili so odriniti proti hotelu „Des cinq Nations“ v dveh ločenih družbah, ki pa ne smeta izgubiti druga druge izpred oči, tako da še vedno lahko deluje ena, ako bi naletela druga na nepričakovane zapreke.

Stisnili so kapitanu roko in sedli v čoln, ki je bil otel prejšnji večer našo družbo zasledovalcev ali smrti v globinah Zlatega roga.

„Eno je gotovo: turška policija nam danes ne bo silila več do živega,“ je menil Estournelle, ko je zašumela voda okrog brze ladjice. „Ako se nam sreča ne na-

K obletnici nesreče „Titanica“: (zgoraj) Kapitan Smith in telegraphist Jack Philipps — ki sta ostala do zadnjega na svojih mestih na ladji in se potem z ladjo potopila. — (Spodaj) Čoln z ženami in otroci, ki je odplul od Titanica na širno morje.

smehne, moremo zahtevati celo njeno pomoč — kakor je dvomljiva. Ej, gospodje, sam vrag ne preštudira te turške policije! Najboljše sredstvo je pač lastna pamet in lastna pest — to je danes še vedno tako kakor pred tisoč leti.“

Zdajci pa je opozoril Kazakov tovariše na čoln, ki se je bližal njihovemu od brega v ravni smeri.

„Tristo milijonov vragov!“ je vzkliknil Dušan. „Že spet jih imamo na vratu!“

Zares sta sedela v čolnu dva turška policista; toda eden izmed njiju je nosil uniformo višjega čina.

Z živahnim mahanjem sta ustavila naše znance; ko so bili krov ob krovu, je prašal višji činovnik po francosko:

„Ali so gospodje z ladje Victory?“

„Bo nekaj takšnega,“ je odgovoril Estournelle.

„Policijsko ravnateljstvo me pošilja z važnimi papirji za one tujce, ki so pribežali snoči na ladjo.“

„Lahko nam jih izročite takoj!“ je vzkliknil Dušan nehote, videč, da ne bo hudega, ter sprejel od činovnika šestorico

novi moč za delo. 12 steklenic za 5 K pošilja franko lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 280 (Hrvaško), ki dobiva vsak dan o vplivu tega fluida za-hvalna pisma. Tudi Fellerjeve odvajalne „Elza kroglice“ 6 škatlic 4 krone franko smemo svojim čitateljem pri-poročati.

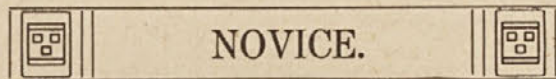
Denar vstvarjati

delati in zaslužiti moremo le s popolnoma zdravimi rokami in nogami. Revma, protin, pretegnjenja, spah-njenja, opeklinke rane, otekline in oslabele mišice,

turških pisem s francoskim pristavkom: „Potrdilo o ustavljenem zasledovanju“.

„Naročeno mi je povedati, da se je merodajnim gospodom mudilo pokazati, kako radi ustrezajo njegovi ekselenci... Ako bi imel kdo izmed prizadetih slučajno še kako napotje zaradi onega neprijetnega dogodka, ga obvaruje ta listina vsake nadaljnje sitnosti.“

To rekši, je uradnik pozdravil z vsemi znaki uvaževanja; naša družba je odzdravila, in ločili so se — ti proti Galatskemu nabrežju, oni proti Stambulu. (Dalje prihi.)

NOVICE.

Napadi na španskega kralja in kraljev muzej. Ni vladarja, ki bi bil toliko napaden doživel, kolikor jih je sedanjí španski kralj Alfonz XIII. Največji njegovi sovražniki pa morajo pripoznati, da je ostal pri vseh napadih vedno hladnokrvn. Kralj Alfonz si je uredil v svoji palači celo poseben muzej, v katerem so shranjeni vsi predmeti, s katerimi so mu nameravali uničiti življenje. Tu paradira skodelica, v kateri je bilo mleko, s katerim so hoteli zastrupiti kralja, ko je bil šele osem mesecev star; zbrani so drobci velike vaze, preko katere je petletni kralj tako nesrečno padel, da je bilo njegovo življenje v nevarnosti. Kralj ima odlomek bombe, ki je bila nanj v Barceloni vržena. V tem muzeju je shranjena kočija in okostje konja, ki je bil ubit ob napadu na kralja v Parizu. Tudi samokres, s katerim je te dni anarhist Alegre streljal na kralja, a ga ni zadel, pride v ta redki, zanimivi muzej kralja Alfonza.

Pol milijona za prevoz srbske vojske pred Odrin. Bulgarska vlada je srbski v plačilo predložila račun za prevoz srbskih vojakov, topov in drugega orožja, konj, municije, živeža za ljudi in krme za živino — pred Odrin in za prevoz obolelih in ranjenih srbskih častnikov, podčastnikov in vojakov izpred Odrina nazaj v domovino. Račun znaša nad pol milijona dinarjev in je vračunana tudi taksa za prevoz 26.000 vojaških plaščev, ki jih je Srbija dala Bulgariji za njeno vojsko, kakor tudi taksa za prevoz 1000 konj, ki jih je Srbija odstopila Bulgariji za njeno armado. Srbska vlada je račun nemudoma do zadnje pare plačala.

Koliko je stala balkanska vojna? Sedanja vojna na Balkanu za osvoboditev krščanske raje izpod turškega jarma je stala nad 2000 milijonov kron, usmrčenih je bilo 110.000 in ravno toliko vojakov je bilo ranjenih, kakor poroča londonski „Economist“. Vsak vojak je veljal na dan približno 12 K. 25 tednov vojske nam tole sliko pokaže. Bulgarijo je stala vojna (300.000 mož) 600 milijonov, Srbijo (200.000 mož) 400 milijonov, Grško (150.000 mož) 300 milijonov, Črnogoro (40.000 mož) 80 milijonov in Turčijo (400.000 mož) 800 milijonov kron; borilo se je torej približno do 1.090.000 mož. Na zaslužkih je odpadlo vsaj 660 milijonov kron; konj, volov itd. so samo Bulgari nad 200.000 izgubili. Ni pa računano, koliko škode je napravilo, ker je na Balkanu vse gospodarsko življenje počivalo.

Skrivnost! Ne odpirajte! Današnji številki je za izvenljublanske naročnike na Kranjskem priložen kuvert z vzporedom kinematografa „Ideal“ v Ljubljani na Franc Jožefovi cesti. Ta teden se predvaja v „Idealu“ največje senzacijsko delo kinematografije Quo vadis? po svetovnoznanim Sienkiewiczem romanu v 7 dejanjih. Opozorjamo na prilogo.

Steckenpferd-lilijinomlečno mliu

prej ko slej neuporno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Medicinalna statistika

kaže jasno, da umrje 6 krat več umetno hranjenih otrok nego onih pri prsih dojenih. Vsaka mati naj torej vse poskusi, da doji svojega otroka. Zadoštno in neutrudno dojenje omogoča tudi slabotnim materam „GALEGOL“. Vpliva ugodno na množino in na kakovost mleka. Množina mleka naraste za 33 do 50%. Dojenčki postajajo redovito težji in se izvrstno razvijajo — Ima prijeten okus, je raztopljiv v vseh tekočinah in zadoštuje ena pušica za 20 dni. — Cena 3 K. — Glavna zaloga je v lekarni B. Fragner, Praga III, vogal Nerudove ulice. Zaloge v lekarnah. Kjer se ne dobiva se pošilja do pošti proti vposlanim K 370 ena pušica, K 572 dve pušici, K 972 tri pušice, K 12 — štiri pušice franko.

Književnost.

Staroslovan. V Kromerizu na Moravskem je začela izhajati revija „Staroslovan“, ki hoče gojiti staroslovanski jezik, staroslovansko zgodovino in kulturo. Izhaja v nemškem jeziku ter stane na leto 10 K. Prvi zvezek ima sledečo vsebino: „Staroslovan“. — Zweck und Ziel der Gründung; Topische Namen der altslavischen Wurzel „čr“; Slavische Glossen in der Lese Salica; Slavische Geschichtsquellen I; Die Raffenstettner Zollordnung; Die Azbuka in der Edda; „Schwaysetise“; „Jus primae noctis“ bei den Slaven; Wissenschaftliches Allerlei; kot priloga je pridjana prva polna dela „Slavische Runendenkmäler in tabela I. („Wendisches Runenalphabet.“)

Slovarček nemškega in slovenskega jezika. Sestavil dr. Janko Šleibinger, c. kr. profesor, založila „Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani. Cena K 1-20, vezan v celo platno K 1-80.

Z veliko skrbjo in natančnostjo sestavljen Slovarček v žepni obliki bo vsled svoje velike porabnosti vsakemu dobrodošel, posebno pa še samouku in šolski mladini. Slovarček je rodila živa potreba; ima namreč veliko prednost, katere ne najdemo v drugih slovarjih. Razlikuje se od podobnih pripomočkov predvsem v tem, da upošteva v nemško — slovenskem delu tudi oblikoslovske nemškega jezika. Priporočamo vsem, ki se žele naučiti nemščine, da si nabavijo tudi knjižici.

„Nemščina brez učitelja“ I. del: Nemška slovnica za samouke. — II. del: Slovensko nemški razgovori v vsakdanjem življenju. Cena vsakemu delu 1-20 K.

Pridobivajte nove naročnike!

NESTLÉ-JEVA moka za otroke

Popolna hrana za dojenčke, otroke in bolnike na želodcu.

Vsebuje pravo planinsko mleko. Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastonj pri Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse 82.

Pred nakupovanjem preglejte oglase v „Slovenskem Ilustrovanem Tedniku“!

Malinov sok in oceda.

Razpošiljalnica na debelo zajamčeno pristnega malinovca in ocede po najnižji ceni. S. Rogelj, Vrhnika pri Ljubljani.

NARODNA KAVARNA

naznanja cenj. gostom, da igra vsak dan nova

Dunajska elita damska kapela

Začetek točno ob polu 9. uri zvečer. Fran Krapeš.

Kdor hoče prodati

posestvo, gostilno, obrt itd. dobi najhitreje kupca, če da oglas v „Slovenski Ilustrovani Tednik“, ki je razširjen po vseh slovenskih krajih na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem. Ker je „Slovenski Ilustrovani Tednik“ nepolitičen in neestranski list, ga čitajo pristaši vseh strank. — „Slovenski Ilustrovani Tednik“ je najbolj razširjen in največ čitan slovenski časopis in imajo oglaš v njem najboljši uspehi.

Proda se dobrodoča gostilna

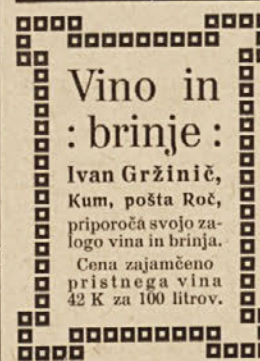
s popolno koncesijo in prodajo tobaka, eno uro hoda od Maribora. Zraven je lep sadonosnik, njive in travnik. Vina se iztoči do 18 polnjakov, žganja 9 polnjakov in piva 240 sodčkov po 25 litrov. Cena 10.800 kron. Vknjiženo lahko ostane 4800 K. Vpraša se pri Fran Deutschmann, Fraustaudnerstrasse 14 pri Mariboru.

Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Lepodvorski ul. št. 222 ali pa v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborna sredstvo za rast las.

Zadostuje samo ena steklenica.

Spričevala na razpolago.

Vino in brinje

Ivan Gržinič, Kum, pošta Roč, priporoča svojo zalogo vina in brinja. Cena zajamčeno pristnega vina 42 K za 100 litrov.

2 darili

prejme vsak, kdor naroči 5 kg zavojev

žitne kave

za 4 krone franko ali 5 kg zavojev

sladne kave

za K 4-50 franko

zastonj

pri trdki prva kukovska izdelovalnica žitne in sladne kave

Bartman in Ježek

Kuks ob Labi, Češko.

Kdor naroči 6 zabojev, prejme 1 zavojev žitne ali slad. kave zastonj.

Lepe hiše,

novozidana, krita z opeko, ima 4 sobe, 2 štedilni kuhinji, veliko klet, pralno kuhinjo, vodnjak na cev, zraven hiše velik vrt, lep miren kraj na ravnini blizu šole, velike ceste in mesta Maribora, posebno pripravno za pensioniste, se takoj prodaja. Pri kupni dogodbi je treba le 3000 K, ostala vsota lahko ostane tudi vknjižena. Ta hiša je gotovo te cene med brati vredna. Več pove lastnik Franc Podlipnik, Thesen 37, Maribor.

Najboljše

sredstvo zoper stenice in drugim mrčesom je

„Morana“

„Morana“ uničuje temeljito stenice in njihovo zalego. Naroča se pri M. Skrinjar, Trst, Via Ferriera 37/1. 10 gramov stane 50 v., 20 g 1 K. Pri večjih naročilih popust, trgovcem rabat.

Mladenič 16 let star, pridnih in poštenih staršev bi se rad izučil kakoršnegakoli rokodelstva. V poskušnjo lahko stopi takoj. Ivan Bajc, Gor. Novaki št. 18. Cerkno, Primorsko.

Cenike, brošure, knjige itd. natisne elegantno in okusno ter najceneje

Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Motorkolo.

Vsled nabave močnejega, prodam 2 HP močno, še skoraj novo motorno kolo češke tvrdke. Cena 450 K (novo 800 kron). Franjo Korenjak, Sveta Barbara v Haložah, Štajersko.

Mladenič

iz Kranjskega

star 20 let, želi službe sluge ali kočijaža v kako boljšo hišo ali graščino, najraje v Ljubljani. Naslov pove upravništvo „Slov. Ilustr. Tednika“ pod „Mladenič“.

Najmodernejša lasna dela se izdelujejo v frizerskem salonu

And. Rojic

Trst, Acquadotto 20.

Naročila izven Trsta po vzorcu so točna, gotova in po zmer-nih cenah.

!! 500 kron !!

Vam plačam, če ne odpravi v treh dneh brez bolečin moje korenine uničujoče Riamazilo. Vaša kurja ocesa, bradovice in otiščaje. Cena lončku z jamstvom 1 K, Kemeny, Košice (Kaschau) I. Postfach 12/44. Ogrsko.

Ržena sladna kava iz gorske rži

se pošilja po povzetju v zavojih po 5 kg franko za K 3-75 z dodatkom lepih platnenih brisač, robcev itd. iz tovarne

Fran Sax

Maslovedy pri Smiřitz (Češko).

— Prosimo, poskusite!

Sprejme se sedlarski učenec pri F. Kralj, sedlar, Ž lezniki (Gorenjsko).

Pozor! Pozor!
'Kavarna CENTRAL' dunajske damske kapele.
 Ljubljana.

Listnica upravnistva.

Prošnja do vseh naših p. n. naročnikov.

Da se izognemo mi in naročniki sitnosti in pomotam, prosimo da upoštevajo naši p. n. naročniki sledeča navodila:

1.) Pri obnovitvi naročnine naj se rabi vedno položnica, katero položnico pravočasno vsakemu naročniku neposredno pred potekom naročnine. Položnice so namreč v našo lažjo orientacijo zaznamovane. Na položnico ali nakaznico naj se vedno prilepiti naslov, ki se ga izreže iz ovitka, pod katerim dobiva naročnik list. To ne stane nič, nam pa je delo zelo olahkočeno, ker s tem vidimo, ali je naslov tiskan ali pisan in katero številko ima. (Nekateri naročniki še nimajo naslovnih števil in nam je zato tak prilepljen naslov še bolj dobrodošel.) Mnogi naročniki zapišejo samo svoje ime, ne da bi navedli pošto. Pri tem pa še oddajo denar pri kaki sosedni pošti. S tem se zelo otežkoči poslovanje v upravi. S prilepljenjem naslova na položnico ali nakaznico pa je izključena vsaka pomota.

2.) Kdor pošlje denar za novega naročnika, naj na položnico ali nakaznico napiše popoln naslov dotičnika in dan, od katerega dneva naj dobiva list, zraven pa navedi v oklepaju (nov). To nam popolnoma zadostuje in ni treba niti pisma niti dopisnice.

3.) Ako dobi kdo po dva izvoda, a je naročil samo enega, naj nam vpošlje oba ovojca, pod katerima je dobil list in pomoto se takoj popravi. Pošlje se lahko v nezaprtem ovitku kot tiskovina za 3 vin.

4.) Tu in tam se pa zgodi, da ta ali oni naročnik ne dobi katere številke. Mi odpošljemo redno vsakemu, kdor ima plačano naročnino, in nismo tega nerednega prejemanja lista prav nič krivi. Vzrok je na pošti in naj dotičnik najprej reklamira pri domači pošti. Ako je prišel list na druge naročnike, moral je priti tudi za dotičnega. — Reklamacije se morajo oddati odprte na pošto, ter so poštne proste.

5.) Kdor spremeni svoj naslov, naj vedno poleg novega navede tudi prejšnji naslov, oziroma naj iz ovitka izreže naslov sam popravi in nam ga vpošlje.

Popravek. V zadnji števil. „Tednika“ vrnili se je pri članku „Tri kraške korenine“ neljuba pomota. Vsi trije Mohorčič, Kocijan in Muha so bili odlikovani z zlatim križcem; a Mohorčič celo z zlatim križcem s krono.

Gospodarstvo. Veliki državnik Benjamin Franklin je rekel: „Življenska polica je najcenejši in najgotovnejši način za preskrbljenje, s katero je za starost, kakor tudi za družino vsestransko najbolje preskrbljeno. Neumevno je, da ljudje tolikanj skrbe za zavarovanje hiš, premičnin in raznega blaga ter pri tem popolnoma opuščajajo zavarovanje svojega življenja, kakor bi življenje, ki je vendar bolj ogroženo in podvrženo večjim nevarnostim, ne bilo brez dvoma za obstanek družin najvažnejše in najdragoceneje.“ Kot najkulantnejšo in najcenejšo zavarovalnico priporočamo slovansko banko „Slavijo“, ki ima najraznovrstnejše načine za vsakršna zavarovanja ter razdeljuje ves svoj čisti dobiček zavarovancem. Cenike razpošilja in daje pojasnila drage volje generalni zastop banko „Slavije“ v Ljubljani.

Maribor. Slovenske šivilje in krojači so navadno naročevali blago za obleke ter krojaške potrebščine od tujih nemških in židovskih tvrdk. Dobili so navadno slabo blago za drago ceno, velikokrat pa tudi čisto drugo blago kakor so ga naročili. Sedaj tega ni več potrebno. Naš domači trgovec J. N. Šotarič, Maribor, Gosposka ulica št. 5, si je uredil veliko in prvo spodnještajersko razpošiljalnico vseh vrsti modnega in manufakturnega blaga. Ako želite imeti dobro, modno in po ceni blago, pišite takoj po vzorce, dobite jih zastoj in poštne proste. Dobite popust pri ceni in postreženi boste solidno in točno. Če pridete v Maribor oglejte si trgovino.

Vsak dan koncert
 !! Vso noč odprta. !!

Zoper stenice priporočamo najboljšo sredstvo „Morana“, ki se dobiva pri M. Skrinjar, Trst, Via Ferriera 37/I. Opozorjamo na današnji oglas.

Majnik, čas radosti se oznanja, to je razvideti že iz današnjega oglasa glavnega zastopstva Češke industrijske banke v Ljubljani. Lep majnik in pa glavni dobiček — to bi bilo nekaj!

Nihče ne misli, dokler je zdrav, rad na to, da tudi sam pride kdaj na preprih, ki mu utesne povzročiti bolečo revmo v rokah in nogah in otrplost v vratu. Treba bi pa bilo tupatam misliti na to ter za take slučaje kakor tudi za opekline, potolčenja, otekline itd. imeti doma Fellerjev bolečine hladeči fluid iz rastlinskih esenc z znamko „Elsa-fluid“. Priporočamo ga svojim čitateljem kar najtopleje iz lastne skušnje. Naročite pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elza trg št. 280 (Hrvaško) tucat steklenic za K 5.— franko za poskušnjo. Pravtako bi morali imeti v vsaki hiši Fellerjeve odvajalne „Elza kroglice“ 6 škatlic za K 4.— franko.

Oglasi v „Slovenskem Ilustrovanem Tekniku“ imajo najboljši uspeh!

Pijte samo Tolstovrško slatino
 ki se naroča v Tolstevrhu p. Guštajn (Koroško.)

Zastoj srebrno uro

dvojen plašč, c. kr. puncirana, ankra po novem sistemu in namen reklame utege vsakdo dobiti. Natančneje, če naročite elektrozlatno dvojno veržico, členki moderne flosone, s krasnim obeskom, najboljši in najtrpežnejši nadomestilo za pravo 14 karatno zlato veržico, ki jo dobite, če vpošljete naprej le K 2.80, franko. Po povzetju 70 h več. Dobi se pri eksportu ur Schaechter Leopold, Dunaj XVI.2—16, Lerchenfeldergürtel št. 5. — Kar ne ugaša se sprejme brez obotavljanja nazaj.

Krasno posestvo

z dovoljno mero polnih gozdov, vinograd, zidano in z opeko krito gospodarsko poslopje, mlin na motorno moč v zvezi z mlatilnico s 3 konjskimi silami, z vsemi potrebnimi gospodarskimi stroji in kovaškim orodjem v lepi legi, nerazkosano na ravnem, 23 in pol oralov zemlje z lepim sadonosnikom četr ure od žel. postaje ter se lahko redi 12 glav goveje živine s samo sladko travo se iz tehtnih vzrokov

proda za ceno 36.000 kron.

Pripravljen sem sklepati pogodbe na več načinov, in sicer radi setve takoj. Anton Stante, Sv. Lovrenc, pošta Štoré pri Celju na Štajerskem.

Prej K 18.— Sedaj K 8.—

Krasna rem. gloria-srebrna anker ura za gospode, s tremi močnimi fino graviranimi pokrovi, s pokrovom na pero, tekoča na kamenih, točna. Cena samo K 8.—. Vsak naročnik dobi elegantno veržico zastoj. Pošilja se po povzetju. Pišite še danes na naslov: Arnold Weiss, Dunaj VII., Kaiserstraße 95/9.

Vsak mesec drugi umetniki. Vstop prost. Točna postrežba z najfinejšimi pijačami. Z velespoštovanjem
Štefan Miholič, kavarnar.

3
popolne obleke
 vsebujejo moji 40 metrov dolgi ostanki za 20 K, in sicer: 1 moderna obleka iz raševine ali listra, 1 praktična obleka za hišna opravila in 1 krasna poletna obleka. Ostali ostanki se lahko porabijo za predpasnike, bluze itd.
 Razpošilja se po povzetju.
 Prvovrstna tovarniška razpošiljalnica
Josip Frankenstein, Jaromer 92, Češko.
 Od ostankov se ne pošiljajo vzorci.

Peter Gornik

Ljubljana, Trubarjeva ulica 2
 pri šentjakobskem mostu.

Velika zaloga najfinejših švicarskih srebrnih, zlatih moških in damskih ur, srebrnih in zlatih veržic, prstanov, uhanov z diamanti in briljanti, vsakovrstnih budilk; stenskih ur, ter ur z nihalom.

Lastna delavnica za popravila ur.
Najcenejši nakup, solidna postrežba.

Zaradi novega davka na žganje

ga kupujejo že zdaj velike množine. Priporočam čimprejšnjo naročila, da pridobite na cenah, ki so sedaj še ugodne. Ponujam 50% slivovec in tropinovec 116 K, novo vino 40 K do 60 K, stara mila vina 64 K do 72 K, star vinski kis 34 K za 100 litrov,

J. Kravagna, Ptuj.

Mnogo denarja zaslužite brez truda,

če hočete razprodajati mojo patentirano novost „Sherlock Holmes“. Tudi kot postransko opravilo. Izviren vzorec dobite, če vpošljete K 1.50 v pisemnih znamkah ali pa proti povzetju. Prospekte in plakate priložimo pošiljati. Arnold Weiss, Dunaj VII., Kaiserstraße 95/9.

Srebrno plaketo. — Dunaj 1910.

Vsakošno perutnino in nje piščeta, golobe, sobne ptice, kunce, svinje, pse itd. ozdravite sigurno s „Palma“. To že v preminjajočih slučajih najzadovoljnejše učinkuje sredstvo dobite poštne prosto, če pošljete 1 K poštne znamke (veleposelstvu zadostuje letno za 4 K). — J. E. Weigl, Maribor, Zofijin trg št. 3, Štajersko.

Od dobrega najboljši!

Singer Co. šivalni stroji, akc. družba.

Ljubljana, Sv. Petra c. 4. - Kranj, Glavni trg 119.
 Kočevje, Glavni trg 79. - Rudolfovo, Vel. trg 45.

5000 komadov napol zastoj!

Čitateljem tega lista razpošiljam, da jih seznanim s svojo firmo, 5000 komadov pravih 14 karatnih zlatih prstanov s simili brilantom vsakršne velikosti za gospode in dame. Pri naročbi je vpslati samo izdelovalno ceno K 3.— v pisemskih znamkah. — Pišite še danes nanaslov: Arnold Weiss, Wien VII. Kaiserstraße 95/9.

Krojač Ivan Magdič se je preselil na Dunajsko c. št. 20.